Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

HE 166/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto

1 Tausta

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa liittyen Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta.

Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti tehostaa haittaa aiheuttavien vieras- ja tulokaslajien torjuntaa, jotta voidaan turvata arvokasta suomalaista luontoa. Lakiin lisättäisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin miehittämättömien ilma-alusten, eli droonien, hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Miehittämättömien ilma-alusten käyttö vieraslajinisäkkäiden pyynnissä tehostaisi erityisesti supikoiran pyyntiä saaristo-oloissa. Lisäksi muutettaisiin uusille vieraslajeille säädettävää siirtymäaikaa koskevaa asetuksenantovaltuutta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Poliisihallitus on 21.5.2024 antanut lausuntonsa kyseisestä hallituksen esityksestä (POL-2024-55101, ID-24363018).

2 Poliisihallituksen asiantuntijan lausunto

Esityksessä on tarkoitus säätää poikkeus metsästyslain 32 §:n rajoitukseen vieraslajilaissa, jolla mahdollistetaan droonien käyttö vieraslajinisäkkäiden pyynnissä.

Jos droonia käyttäen jäljittää vieraslajinisäkkään sijaan riistaeläintä, voi siinä syyllistyä metsästysrikkomukseen tai metsästysrikokseen. Voimassa olevan metsästyslain 32 §:n 1 momentin mukaan riistaeläintä ei pyyntitarkoituksessa saa hätyyttää tai jäljittää ilma-aluksella taikka maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla eikä aluksella tai veneellä moottorin käydessä.

Esitys on perusteltu lainsäädäntöehdotus, jos oletetaan, että ihmiset noudattavat tinkimättömästi lakia. Tämän sääntelyn selkeä heikkous on kuitenkin se, että vieraslajipyynnin varjolla saatetaan jäljittää riistaeläimiä pyyntitarkoituksessa, joka on metsästyslaissa kiellettyä.

Metsästyslain esitöissä on todettu, että metsästys ei saa olla liian helppoa, saaliseläimellä tulee olla reilu mahdollisuus välttyä saaliiksi jäämiseltä. Siksi erilaisten apuvälineiden käyttöön metsästyksessä yleisesti on suhtauduttava kielteisesti.

Miehittämättömien ilma-alusten käyttö vieraslajinisäkkäiden pyynnissä ei siis ole ongelmaton asia, vaan poliisin näkökulmasta ongelmaksi muodostuu droonin käytön valvonta.

Valvonnan kannalta tulisi olemaan ongelmallista todeta, että kysymyksessä on miehittämättömän ilma-aluksen käyttäminen nimenomaan vieraslajin pyynnissä, eikä muun riistaeläimen pyynnissä. Asia jää pitkälle metsästäjien oman lainkuuliaisuuden varaan.

3 Lakiehdotuksen mahdolliset lisäykset poliisin näkökulmasta

Lakimuutoksen valvontaan liittyvät tarpeet olisit tullut esityksessä huomioida paremmin.

Valvonnan mahdollistamiseksi ja helpottamiseksi tällaisia huomioita olisi voinut olla esimerkiksi vaatimus pystyä kertomaan, mitä vieraslajia ollaan kulloinkin metsästämässä ja että droonilla tapahtuvan vieraslajin pyyntiin liittyy aikaisemmin samalta alueelta tehdyt havainnot kyseisestä vieraslajista. Lisäksi esimerkiksi selkeä alueellinen rajaus droonin käytölle olisi valvontaa mahdollistava kirjaus.

Poliisitarkastaja Tuomo Korhonen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Liitteet Kirjoita tähän

Jakelu Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta, MmV@eduskunta.fi

Tiedoksi Poliisihallituksen esikunta
Poliisilakimies Visa Weckström